

..... *De*

ULTIEME GIDS

>>>> *voor uw* >>>>

PENSIOEN & INKOMEN

◆ ◆ ◆

FISHER INVESTMENTS NEDERLAND®

Fisher Investments Nederland is de handelsnaam die gebruikt wordt door de Nederlandse vestiging van Fisher Investments Luxembourg, Sàrl ("**Fisher Investments Nederland**"). Fisher Investments Nederland is geregistreerd in het handelsregister van de Nederlandse Kamer van Koophandel met ondernemingsnummer 75045486. Als de Nederlandse tak van Fisher Investments Luxembourg, Sàrl, staat Fisher Investments Nederland onder het toezicht van de Commission de Surveillance du Secteur Financier ("**CSSF**") en is geregistreerd bij de Nederlandse Autoriteit Financiële Markten.

Fisher Investments Luxembourg, Sàrl is een in Luxemburg geregistreerde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (ondernemingsnummer: B228486) wat ook handelt onder de naam Fisher Investments Europe ("**Fisher Investments Europe**"). Fisher Investments Europe staat onder toezicht van de CSSF. Maatschappelijke zetel Fisher Investments Europe: K2 Building, Forte 1, Third floor, 2a rue Albert Borschette, L-1246 Luxembourg.

Vertegenwoordigers van Fisher Investments Nederland voeren gesprekken met in aanmerking komende particuliere cliënten die graag meer zouden willen weten over de discretionaire vermogensbeheerdiensten van Fisher Investments Europe.

Fisher Investments Europe besteedt sommige aspecten van het dagelijkse beleggingsadvies, portefeuillebeheer en portefeuillehandelingen uit aan haar gelieerde ondernemingen. Meer specifiek zal de voorbereiding van geschiktheidsrapporten met betrekking tot de beleggingsstrategie gedeeltelijk worden uitgevoerd door Fisher Investments Europe Limited, handelend onder de naam Fisher Investments UK ("**Fisher Investments UK**"), en zal de dagelijkse besluitvorming over de portefeuillestrategie worden uitgevoerd door Fisher Asset Management, LLC, handelend onder de naam Fisher Investments ("**Fisher Investments**"). Portefeuillehandelingen kunnen worden verricht door Fisher Investments Europe, Fisher Investments UK of andere gelieerde ondernemingen.

Fisher Investments is de moedermaatschappij van Fisher Investments Europe en Fisher Investments UK, gevestigd in de VS (nummer 3936233 van de Delaware Secretary of State) en staat onder toezicht van de Amerikaanse Securities and Exchange Commission (SEC-nummer 801-29362). Aan Fisher Investments UK is vergunning verleend door, en staat onder toezicht van, de Britse Financial Conduct Authority (FCA-nummer 191609).

De door het Luxemburgse toezichtstelsel geboden bescherming, die ook de Luxemburgse wet van 18 december 2015 en het Système d'indemnisation des investisseurs Luxembourg ("**SIIL**") omvat, is van toepassing op de activiteiten van Fisher Investments Europe. Indien een cliënt een geldige vordering op Fisher Investments Europe heeft en indien Fisher Investments Europe wegens haar financiële situatie niet in staat is om aan haar verplichtingen te voldoen, kan het volledige bedrag van de vordering via SIIL aan de cliënt vergoed worden tot een maximum van € 20.000. Cliënten kunnen contact opnemen met Fisher Investments Europe of met SIIL voor meer informatie over de voorwaarden voor die compensatie. Deze bescherming is echter niet van toepassing op de diensten van Fisher Investments UK, Fisher Investments of buiten Luxemburg gevestigde bewaarders of banken, of in de mate dat het vermogen van een cliënt werd geïnvesteerd in niet-Luxemburgse fondsen of ETF's.

Dit document bevat de algemene visie van Fisher Investments Nederland en Fisher Investments Europe en dient niet te worden beschouwd als persoonlijk beleggings- of belastingadvies of als afspiegeling van door cliënten behaalde resultaten. Er wordt niet gegarandeerd dat Fisher Investments Nederland of Fisher Investments Europe aan deze visie zullen vasthouden. De visie kan te allen tijde worden herzien op grond van nieuwe informatie en analyses. Niets in dit document is als aanbeveling of prognose van marktomstandigheden bedoeld. Dit document is eerder bedoeld om een standpunt weer te geven. De huidige en toekomstige markten kunnen sterk afwijken van de hier geschetste markten. Bovendien worden geen garanties gegeven met betrekking tot de nauwkeurigheid van eventuele aannames die ten grondslag liggen aan in dit document geschetste situaties.

Beleggen op de financiële markten brengt een risico van verlies met zich mee en er is geen garantie dat het belegde kapitaal geheel of gedeeltelijk terugbetaald zal worden. Rendementen uit het verleden bieden geen garantie voor toekomstige rendementen en zijn daar geen betrouwbare indicatie van. De waarde van het kapitaal en de opbrengsten van de beleggingen volgen de schommelingen van de wereldwijde financiële markten en van de internationale wisselkoersen.

Mogelijk zijn niet alle gedane of toekomstige voorspellingen even juist. Er kan niet worden verzekerd dat het rendement van een bepaalde strategie of allocatie het rendement van een andere strategie of allocatie zal overtreffen.

Dit document is goedgekeurd en wordt verspreid door Fisher Investments Nederland en Fisher Investments Europe.

De ultieme gids voor uw pensioen & inkomen

Wat zijn uw pensioendoelen?

Hoe ziet u uw leven na uw pensioen? Gaat u een droom waarmaken die u uw leven lang al koestert? Bijzondere reizen maken? Veel tijd doorbrengen met uw kleinkinderen? Parttime blijven werken?

Onze ervaring is dat onze cliënten hun pensioen op veel verschillende manieren willen ervaren. Maar vanuit financieel oogpunt is onze ervaring dat de meeste mensen vaak minstens een van de volgende doelen willen bereiken. Alvorens u besluit om u zich ergens in te verdiepen, is het van essentieel belang om te bepalen wat uw doelen zijn voor uw pensionering.

Voorkomen dat u zonder geld komt te zitten?

Voor velen is dit het belangrijkste doel én hun grootste angst. Gedwongen zijn om familieleden om hulp te vragen of om weer te gaan werken na hun pensionering is voor vele huidige en toekomstige gepensioneerden een bron van zorgen. Veel mensen denken dat dit alleen kan worden bereikt door uitsluitend in producten met een zeer lage volatiliteit te beleggen, zoals staatsobligaties. Maar zoals we later zullen bespreken is dit niet altijd het geval. Aan de andere kant willen sommige mensen alleen maar de waarde van hun vermogen behouden, zelfs wanneer hun beleggingen geen gelijke tred houden met de inflatie.

Levensniveau behouden of verbeteren?

Na decennialang hard werk willen de meeste mensen graag van hun pensioen genieten. Hierdoor stellen veel mensen zich ten doel om na hun pensionering hun huidige levensstijl te behouden of te verbeteren. Het is hierbij van essentieel belang dat ze hun koopkracht in de loop der tijd behouden of verbeteren. Dit vereist inkomensgroei om het effect van de inflatie teniet te doen.

Vermogensgroei?

Sommige mensen kunnen na hun pensionering op eenvoudige wijze de levensstijl van hun keuze handhaven zonder dat ze bang hoeven te zijn ooit zonder geld te komen zitten. Voor deze mensen die het getroffen hebben, is het doel vaak om hun vermogen op lange termijn te laten groeien, vaak voor een nalatenschap, of het nu voor hun kinderen, kleinkinderen of een liefdadigheidsinstelling is. De meeste mensen met deze doelstelling hanteren een op groei gerichte benadering voor hun beleggingen.

Alles uitgeven?

Sommige mensen willen al hun geld uitgeven voordat ze komen te overlijden. Dit kan echter een riskante doelstelling zijn, omdat niemand precies kan weten hoe lang uw pensionering zal duren. Mensen die dit proberen moeten erbij stilstaan dat de levensverwachting in de loop der tijd gestegen is dankzij de medische vooruitgang.

Hoeveel gaat uw pensionering kosten?

Wanneer u eenmaal de doelen voor uw pensionering hebt vastgesteld, kunt u berekenen hoeveel uw pensionering gaat kosten. Vier factoren om rekening mee te houden zijn noodzakelijke uitgaven, discretionaire uitgaven, inflatie en uw beleggingshorizon, zoals uw levensverwachting.

Noodzakelijke uitgaven

Dit zijn uitgaven waarover u weinig controle hebt. Er is misschien enige speelruimte, maar deze kosten kunt u voor het overgrote deel niet vermijden.

1. Kosten van levensonderhoud:

Hoeveel geld hebt u nodig om uw huidige uitgavenpatroon te dekken? Hierbij dient u alles te betrekken van boodschappen doen en brandstofkosten tot aan de energierekening. Tenzij u van plan bent om na uw pensionering te verhuizen, hebt u waarschijnlijk al een aardig idee van de hoogte van deze uitgaven.

2. Schuldenlast:

Dit kan een creditcardschuld, uw hypotheek of leningen betreffen. Alles wat u verschuldigd bent, dient te worden meegenomen bij het vaststellen van uw uitgaven. Dat is omdat u de hoofdsom moet blijven afbetalen en periodieke rentebetalingen moet doen.

3. Belastingen:

Hoewel belastingen voor gepensioneerden lager kunnen zijn, wil de overheid nog steeds haar deel ontvangen. Het loont de moeite om geld opzij te zetten om op het einde van het jaar uw belastingen te kunnen betalen.

Discretionaire uitgaven

Wanneer u eenmaal de basiskosten voor levensonderhoud hebt vastgesteld, moet u de discretionaire uitgaven vaststellen. Discretionaire uitgaven zijn afhankelijk van uw persoonlijke situatie. U kunt bijvoorbeeld uw tv-abonnement als discretionair beschouwen, maar vakanties als een noodzakelijke uitgave. Dit is slechts een voorbeeld,

maar de kern hiervan is dat als u een hobby hebt of andere uitgaven waarvan u zich niet kunt voorstellen het zonder te moeten doen, dan moet u dit opnemen in uw noodzakelijke uitgaven. Hier volgen enkele gebruikelijke discretionaire items in het budget van gepensioneerden:

1. Reizen:

Veel mensen kijken ernaar uit om te gaan reizen als ze met pensioen zijn. Dit is bijvoorbeeld op bezoek gaan bij kleinkinderen of voor langere tijd in een ander land verblijven. Als u al jaren van plan bent om op een droomvakantie te gaan, dan zou het nu het ideale moment kunnen zijn om hier geld voor opzij te zetten.

2. Hobby's:

Het is fantastisch om na uw pensionering oude hobby's opnieuw op te pikken of om aan nieuwe activiteiten te beginnen. Bent u er klaar voor om het vliegvisseren onder de knie te krijgen of het onderzoek naar uw familiegeschiedenis af te ronden? Hobby's kosten vaak geld, al gaat het vaak om kleine bedragen.

3. Luxegoederen:

Dit is voor een deel afhankelijk van uw eigen budget en van wat u onder luxegoederen verstaat. Maar of u nu geniet van een goed glas wijn of gewoon van een kopje koffie drinken met vrienden, het is belangrijk dat u deze discretionaire aankopen meeneemt bij het vaststellen van uw uitgaven.

4. Kinderen en kleinkinderen:

Vaak behelst deze categorie kosten uit diverse eerder genoemde categorieën. Het is mogelijk dat u vanwege uw familie wellicht tegelijkertijd moet reizen en luxe-aankopen doen en dat het ook uw favoriete hobby is. Als u een ruim budget nodig hebt omdat u na uw pensioen veel tijd met uw kinderen en kleinkinderen wilt doorbrengen, zult u erover moeten nadenken hoeveel inkomsten u hiervoor nodig hebt.

Inflatie

Inflatie kan verraderlijk zijn. Het leidt ertoe dat uw koopkracht in de loop van de tijd afneemt, en dat uw spaartegoeden en het rendement op uw beleggingen feitelijk minder waard worden. Beleggers zien soms over het hoofd hoe groot het effect van inflatie kan zijn. Sinds 1925 bedroeg de gemiddelde inflatie iets boven de 3% per jaar.* Als de gemiddelde inflatie in de toekomst zo blijft, betekent dit dat iemand die op dit moment € 50.000 per jaar nodig heeft voor zijn levensonderhoud, over een periode van 20 jaar € 90.000 en over een periode van 30 jaar € 120.000 nodig heeft om alleen dezelfde koopkracht te behouden.

Beleggingshorizon

Uw beleggingshorizon is een belangrijke factor bij het bepalen van uw totale pensioenuitgaven en wellicht een van de factoren die vandaag de dag het meest door gepensioneerden over het hoofd wordt gezien. En mensen kunnen langer leven dan ze verwachten. Uw beleggingshorizon kan uw levensverwachting zijn, de levensverwachting van een jongere partner of een langere of kortere beleggingshorizon, afhankelijk van uw beleggingsdoelstellingen.

In de volgende tabel wordt de levensverwachting in Nederland weergegeven op basis van de huidige leeftijd. Naar onze mening onderschatten deze verwachtingen hoe lang mensen daadwerkelijk zullen leven vanwege de medische vooruitgang.

Houd er rekening mee dat deze ramingen gebaseerd zijn op de gemiddelde levensverwachting. Plannen voor een gemiddelde levensverwachting geeft niet genoeg zekerheid aangezien de helft van de mensen in elke leeftijdscategorie waarschijnlijk langer zullen leven. Factoren zoals de huidige gezondheid en erfelijkheid, kunnen eveneens leiden tot aanzienlijke verschillen in de individuele levensverwachting – hetzelfde geldt voor uw comfort op financieel gebied.

Conclusie: uw beleggingshorizon is mogelijk langer dan u voor ogen hebt. Het is dus verstandig zich voor te bereiden op een lang leven en ervoor te zorgen dat u genoeg geld hebt om uw levensstijl voort te zetten.

Gemiddelde levensverwachting**

Huidige leeftijd	Levensverwachting	Huidige leeftijd	Levensverwachting	Huidige leeftijd	Levensverwachting	Huidige leeftijd	Levensverwachting
51	83	61	84	71	86	81	89
52	83	62	84	72	86	82	90
53	83	63	84	73	86	83	90
54	83	64	84	74	87	84	91
55	83	65	85	75	87	85	91
56	83	66	85	76	87	86	92
57	83	67	85	77	88	87	93
58	84	68	85	78	88	88	94
59	84	69	85	79	88	89	95
60	84	70	86	80	89	90	96

Uw doelen, uitgavenbehoeften, beleggingshorizon, persoonlijke omstandigheden en risicotolerantie zijn allemaal factoren om rekening mee te houden bij uw benadering om pensioeninkomen te genereren. Laten we nu dieper ingaan op enkele strategieën die u zou kunnen toepassen voor het genereren van de geldstromen die u nodig heeft.

*Bron: Global Financial Data, per 31-05-2023. De Nederlandse consumentenprijsindex (CPI), jaarlijks, 31-12-1925 tot en met 31-12-2022. De gemiddelde inflatie op jaarbasis bedroeg 3,1%.

**Bron: Eurostat. Geschatte levensverwachting per leeftijd, per eind 2021. Levensverwachting afgerond op het dichtstbijzijnde jaar.

Waar gaat u na uw pensioen van leven?

Wanneer u een idee hebt hoeveel uw pensionering zal kosten, kunt u gaan bepalen hoe u dit zal bekostigen. We stellen voor dat u al het inkomen berekent dat u genereert zonder gebruik te maken van uw beleggingen. De meest voorkomende categorieën van niet-beleggingsinkomsten vindt u hieronder.

Inkomen dat niet afkomstig is uit beleggingen

1. Salaris:

Gaat u nog werken na uw pensioen? Dan moet u een schatting maken van het salaris dat u kunt verwachten. Hierbij moet u niet het geld meenemen dat u verdient met een bedrijfsinvestering of een partnerschap; het gaat hier alleen om de rechtstreekse overboekingen van uw werkgever naar u.

2. Staatspensioen:

U zou moeten bepalen wat u kunt verwachten van uw AOW-uitkering. Denkt u dat het in de loop der tijd zal toenemen of afnemen?

3. Bedrijven en vastgoed:

Als u een belang aanhoudt in een bedrijf of geïnvesteerd hebt in vastgoed, kan dit inkomsten genereren die niet van beleggingen afkomstig zijn. Bij het berekenen van hoeveel u kunt verwachten, dienen deze bronnen van inkomen te worden beschouwd als gevoeliger voor marktomstandigheden dan een AOW-uitkering of een gegarandeerd pensioen.

Bepaal hoeveel u moet opnemen uit uw portefeuille

Nu u hebt vastgesteld wat uw uitgaven waarschijnlijk zullen zijn en hoeveel niet-beleggingsinkomen u kunt verwachten, kan het onderstaande overzicht behulpzaam zijn om een totaalbeeld te verkrijgen.

INKOMSTEN		% van uw totale inkomen
Inkomsten niet afkomstig uit beleggingen		
Salaris	€	%
Wettelijk pensioen	€	%
Ondernemingen en vastgoed	€	%
Overige	€	%
TOTALE INKOMSTEN:	€	%

UITGAVEN		% van uw totale uitgaven
Noodzakelijke uitgaven		
Kosten van levensonderhoud	€	%
Hypotheek	€	%
Creditcard en leningen	€	%
Belasting	€	%
Subtotaal noodzakelijke uitgaven	€	%
Discretionaire uitgaven		
Reizen	€	%
Hobby's	€	%
Luxe-uitgaven	€	%
Schenken aan familie of goede doelen	€	%
Overige	€	%
Subtotaal discretionaire uitgaven	€	%
TOTALE UITGAVEN: <i>(beide subtotalen bij elkaar optellen)</i>	€	%

NETTO-OVERSCHOT:
(totale uitgaven aftrekken van uw totale inkomen)

€

Uw beleggingen gebruiken om uw pensionering te financieren

Het verschil tussen uw totale inkomen en uitgaven, noemen wij het netto beschikbaar inkomen. Als dit negatief is (zoals bij veel welgestelde gepensioneerden), hebt u misschien hogere geldopnames nodig uit uw beleggingsportefeuille om ervoor te zorgen dat u al uw uitgaven kunt betalen.

De rest van deze gids gaat hoofdzakelijk in op het genereren van geldstromen met uw portefeuille om dit gat te dichten. Maar voordat we ingaan op specifieke strategieën, bespreken we eerst enkele belangrijke principes voor pensioenbeleggen.

Het verschil tussen inkomen en cashflows

Er is een belangrijk verschil tussen inkomen en cashflows. Inkomen is geld dat wordt ontvangen en de cashflow is het geld dat wordt opgenomen uit de portefeuille. Dividend en vastrentende couponbetalingen worden als inkomen beschouwd, maar ze zijn niet de enige inkomensbronnen. Het verkopen van een belegging genereert ook cashflows. Wanneer u een belegging verkoopt, is het verschil tussen de inkoop- en de verkoopprijs kapitaalwinst (of -verlies).

Let wel, het onttrekken uit uw portefeuille is niet noodzakelijkerwijs een slechte zaak. Het kan een belangrijke component vormen van uw algemene pensioenstrategie.

Een voorbeeld: met een portefeuille van € 1.000.000 die met 8% per jaar groeit waarmee u op jaarbasis € 80.000 verdient, is dit in feite vergelijkbaar met een portefeuille die groeit met 4% per jaar en een dividend van € 40.000 oplevert. Het totaalrendement (kapitaalwinst plus dividenden) vóór aftrek van belastingen komt op hetzelfde neer.

Conclusie: wanneer het gaat over het financieren van uw pensioen, zou het verstandig kunnen zijn om u zich te richten op het totaalrendement van uw portefeuille en de daaruit vloeiende cashflows; of dit nu afkomstig is uit regulier inkomen of door de verkoop van beleggingen.

Voordat u echter inkomen kunt genereren, moet u besluiten welke beleggingen u in uw portefeuille opneemt.

Vermogensallocatie

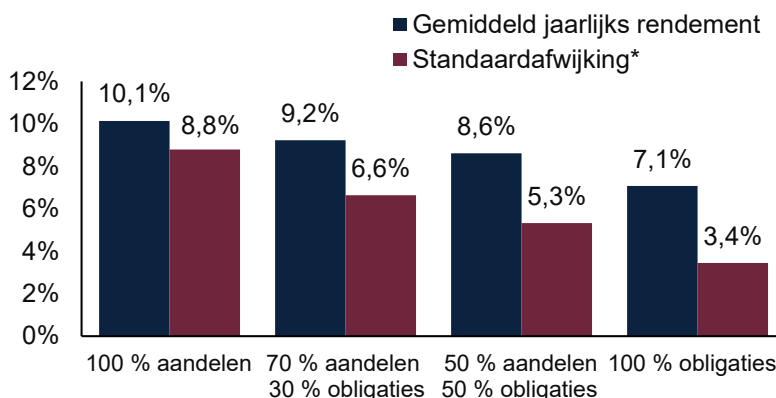
De vermogensallocatie is de belangrijkste bepalende factor voor het portefeuillerendement en voor de kans dat u zich de door u gewenste pensionering kunt veroorloven. De essentie van vermogensallocatie is dat het bepaalt in welk type beleggingen u belegt. Bijvoorbeeld de verhouding tussen aandelen, vastrentende waarden en contanten.

Wanneer beleggers horen dat hun vermogensallocatie bepalend zou kunnen zijn voor de vraag of ze genoeg hebben voor een comfortabele pensionering, zijn veel beleggers van mening dat ze alleen in vastrentende waarden als obligaties zouden moeten beleggen.

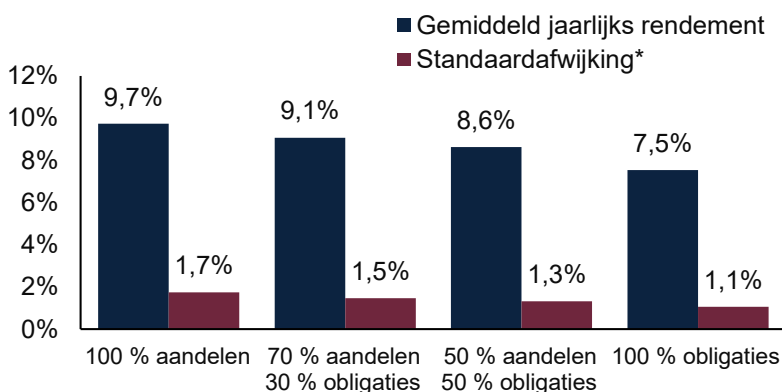
Ook worden vastrentende waarden vaak als veiliger beschouwd dan aandelen vanwege de hogere kortetermijnvolatiliteit van aandelen. Het willen vermijden van volatiliteit kan er echter toe leiden dat beleggers hun rendementsbehoeften verwaarlozen. Zoals de volgende grafiek aantoont, kan het opnemen van meer vastrentende waarden in een portefeuille tot een lagere volatiliteit (standaardafwijking*) leiden, maar ook tot een lager rendement gedurende een korte periode van vijf jaar.**

Kiezen voor een lager rendement is voor veel gepensioneerden vaak geen optie en hun beleggingshorizon is waarschijnlijk meer dan vijf jaar. Wanneer we uitgaan van een langere beleggingshorizon, laten we zeggen 30 jaar, zien we een ander patroon.

Voortschrijdende periodes van 5 jaar

Voortschrijdende periodes van 30 jaar

* De standaardafwijking is de mate waarin het historische rendement fluctueert. Deze maatstaf voor risico is in de bovenstaande figuren toegepast op het jaarrendement over periodes van vijf en van dertig jaar.

**Bron: Global Financial Data (GFD); per 19-01-2023. Gemiddeld jaarlijks rendement over aaneengesloten periodes van 5 en 30 jaar tussen 31-12-1969 en 31-12-2022. Het aandelenrendement is berekend op basis van de World Return Index van GFD, omgerekend naar euro. Het rendement van vastrentende waarden is gebaseerd op de Euro-19 10-year Government Bond Return Index van GFD en is omgerekend naar euro. De wisselkoersen tussen 01-10-1969 en 31-12-2022 zijn afkomstig van GFD. GFD vermeldt hypothetische rendementen in euro van vóór 1999 op basis van de wisselkoersen van de European Composite Unit (ECU), de European Unit of Account (EUA) en de European Currency Unit (ECU).

Over langere periodes hebben aandelen echter een volatiliteit die vergelijkbaar is (standaarddeviatie) met die van vastrentende waarden. Dit betekent dat u met een langere beleggingshorizon en/of hogere rendementsbehoeften wellicht zou moeten overwegen om meer aandelen in uw portefeuille op te nemen. Dit zou met name het geval kunnen zijn wanneer u de onttrekkingen die u in de loop van uw pensionering zult doen, meeneemt in de berekening. Uiteraard dient u ook rekening te houden met uw persoonlijke omstandigheden en uw risicotolerantie (d.w.z. hoe u zich voelt bij het nemen van risico (volatiliteit)).

Als u elk jaar € 50.000 opneemt uit een portefeuille van € 1.000.000, is de kans groot dat uw vermogen uitgeput raakt als uw rendement te laag is. U zou op jaarbasis een totaalrendement van 5% moeten hebben om alleen uw saldo op peil te houden, en dat is nog zonder rekening te houden met de inflatie. Als u zich druk maakt over het bezitten van "veilige" beleggingen met een lage volatiliteit, dient u rekening te houden met een ander risico; namelijk dat u zonder geld komen te zitten als gevolg van een te laag rendement gedurende de levensduur van uw beleggingen. Het is van groot belang om deze factoren tegen elkaar af te wegen.

Hierna gaan we in op een probleem dat even ernstig is als een te laag rendement: te hoge onttrekkingen.

Het risico van grote opnames

Een algemene aanname is dat aangezien aandelen op lange termijn historisch gezien een rendement van circa 9% genereren*, u 9% van het aandelengedeelte van uw portefeuille kunt opnemen zonder het oorspronkelijk belegde bedrag te verlagen.

Dit is niet het geval. Hoewel de aandelenmarkten op termijn een jaarrendement van 9% noteren, kunnen rendementen van jaar tot jaar enorm verschillen. Een verkeerde inschatting in de geplande onttrekkingen uit uw portefeuille gedurende een marktkrimp, maakt de kans dat u uw inleg kunt behouden aanzienlijk kleiner. Wanneer uw portefeuille bijvoorbeeld 20% is

gedaald en u 9% van uw portefeuillewaarde opneemt, dan hebt u een winst van circa 37% nodig om weer op de oorspronkelijke waarde te komen. Wanneer u erbij stilstaat tot welke schade te hoge onttrekkingen kunnen leiden, is het duidelijk hoe belangrijk het is om uw geplande geldstromen en discretionaire uitgaven op de juiste manier te beheren.

Moeilijke beslissingen

Beleggen vereist afwegingen, zoals meer kortetermijnvolatiliteit voor een hoger rendement of minder volatiliteit voor een lager rendement. Of u kunt concessies doen in uw discretionaire uitgaven. Het kan voorkomen dat u meerdere uitgaven hebt die voor u van persoonlijk belang zijn, zoals het betalen van het onderwijs van een kleinkind of een droomvakantie voor u en uw partner. Om uw beleggingsdoel te bereiken, moet u echter duidelijk vaststellen wat voor u betaalbaar is. Het is niet verstandig om het risico te lopen dat u op uw portefeuille inteert als gevolg van niet-essentiële uitgaven. Dit betekent niet dat het onmogelijk is om bij te dragen aan studiekosten of om vakanties te betalen; het is echter wel zo dat ze op realistische wijze en met inachtneming van uw algemene doelstellingen, geldstroombehoeften, rendementsverwachtingen en risicotolerantie gebudgetteerd moeten worden. Wellicht zijn ze allebei mogelijk, of slechts één, of misschien geen van beide.

Het is ook goed om van tevoren tegenover uzelf en anderen duidelijk aan te geven hoeveel u kunt uitgeven. Wanneer er sprake is van een verwachte uitgave, kunnen emoties een rol gaan spelen en zou de rekening hoger kunnen uitvallen dan u zou willen. Elke keer wanneer u meer dan 5% aan uw portefeuille onttrekt, is het mogelijk dat het risico op uitputting van uw vermogen fors toeneemt.

Nu is het tijd om stil te staan bij de beleggingen die u kunt overwegen om inkomen te genereren.

*Bron: Global Financial Data (GFD), per 23-01-2023. Gebaseerd op een totaalrendement van de MSCI World van 8,5% op jaarbasis, tussen 1970 en 2022, omgerekend naar euro. De wisselkoersen tussen 01-01-1970 en 31-12-2022 zijn afkomstig van GFD. GFD vermeldt hypothetische rendementen in euro van vóór 1999 op basis van de wisselkoersen van de European Composite Unit (ECU), de European Unit of Account (EUA) en de European Currency Unit (ECU).

Bronnen van beleggingsinkomen

Couponinkomsten van vastrentende beleggingen

Vastrentende waarden kunnen worden uitgegeven door landen, gemeentes, bedrijven of andere emittenten die geld willen lenen van beleggers. Vastrentende waarden zijn een lening. Als belegger leent u geld uit aan de lener (een bedrijf of overheid) tegen een specifieke rente en voor een vastgestelde periode. Als alles goed gaat betaalt de lener aan het einde van vastgestelde periode uw belegde geld terug. Ook kunt u op de open markt vastrentende waarden verkopen voordat ze hun vervaldatum hebben bereikt.

Er zijn verschillende, meer complexe soorten vastrentende waarden, zoals vervroegd aflosbare, converteerbare en nulcouponobligaties. Deze zouden onderdeel kunnen zijn van uw strategie, maar het is niet nodig ermee bekend te zijn om de beginselen te begrijpen voor het gebruik van vastrentende waarden om inkomen te genereren.

Ervan uitgaande dat de emittent niet in betalingsproblemen komt, is uw rendement voorspelbaar en krijgt u, als u de vastrentende waarden tot de vervaldatum aanhoudt, uw belegde geld terug. Bepaalde vastrentende beleggingen hebben een laag wanbetalingsrisico. Over het algemeen geldt dat hoe lager het wanbetalingsrisico, hoe lager het ontvangen rendement. Niettemin verschillen vastrentende waarden enorm wat kredietkwaliteit en het bijbehorende rendement betreft.

Voor veel beleggers is de lage volatiliteit van vastrentende waarden aantrekkelijk. Het meer voorspelbare rendement van vastrentende waarden kan een voordeel zijn als u een duidelijke, consistente en tijdgebonden kasstroombehoefte hebt. De lagere volatiliteit van vastrentende waarden kan echter betekenen dat het rendement over een langere periode lager is. Dit kan problemen opleveren voor beleggers die voor het behoud van hun koopkracht behoefte hebben aan een hoger rendement. Vastrentende waarden lopen andere soorten risico's dan aandelen.

Zo is er het wanbetalingsrisico: het risico dat de emittent zich niet aan zijn deel van de overeenkomst houdt door u niet op tijd de rente of het belegde bedrag te betalen. Maar er kleven meer risico's aan vastrentende effecten dan alleen het wanbetalingsrisico.

Omdat de koersen van vastrentende waarden in tegengestelde richting van de rente kunnen bewegen, leiden rentestijgingen vaak tot een daling van het rendement van vastrentende waarden. De algemene benaming hiervoor is "renterisico". Dit geldt met name voor het rendement op staatsobligaties, omdat het rendement op bedrijfsobligaties ook door andere factoren, zoals betere winstcijfers, wordt beïnvloed. Alle vastrentende waarden zijn echter in verschillende mate onderworpen aan de impact van renteschommelingen. Wellicht stelt u zich het rendement op vastrentende waarden en de koersen voor als de twee uiteinden van een wip. Een beweging aan de ene kant kan leiden tot een tegengestelde beweging aan de andere.

Ook is het zo dat, aangezien de meeste vastrentende instrumenten een vastgestelde rente hebben, de reële koopkracht van uw kasstroom afneemt als de inflatie stijgt. En wanneer de inflatie stijgt, kan de rente volgen. Dit betekent dat een belegger twee risico's kan lopen: afnemende koopkracht van zijn huidige coupons en een dalende waarde van zijn vastrentende waarden ten gevolge van een stijgende rente.

Een hiermee gerelateerd risico is het herbeleggingsrisico. Dit is het risico dat u loopt wanneer een obligatie vervalt en uw geld wordt terugbetaald en er geen beleggingsmogelijkheden met een gelijksoortig verwacht risico/rendement voorhanden zijn. Dit zou kunnen betekenen dat u voor hetzelfde rendement meer risico zou moeten nemen omdat het rendement op vastrentende waarden in vergelijking met het moment waarop u de oorspronkelijke belegging deed, is gedaald.

Dividend

Dividenden zijn aantrekkelijk. Wie wil er niet worden betaald voor het alleen maar aanhouden van aandelen? Maar voordat u kiest voor een portefeuille vol aandelen met een hoog dividend om hiermee aan uw kasstroombehoeften te voldoen, is het verstandig om verder na te denken.

Alle belangrijke aandelencategorieën kunnen in en uit de gratie komen, met inbegrip van aandelen met een hoog dividend. Of het nu om groei- of waarde aandelen of om small- of largecap aandelen gaat, elke categorie kan periodes doormaken waarin ze het goed doen en andere periodes waarin ze achterblijven. Dit geldt net zo goed voor aandelen met een hoog dividend. Soms kunnen ze het goed doen en soms ook niet.

Ook is het goed om stil te staan bij de vraag wat er met de aandelen van een bedrijf gebeurt wanneer het dividend is uitgekeerd. Het is geen gratis geld. De aandelenkoers van dividend uit de bedrijven kan, bij verder gelijke omstandigheden, met ongeveer hetzelfde bedrag dalen als het uitgekeerde dividend. Het is immers zo dat het bedrijf iets waardevols weggeeft, namelijk contanten.

Het is dus niet zo dat dividenduitkerende bedrijven inherent beter zijn. Bovendien zijn dividenden niet gegarandeerd. Bedrijven die dit betalen hebben de mogelijkheid (en maken er gebruik van) het dividend te verlagen of niet uit te keren. In de VS bijvoorbeeld is een nutsbedrijf met een lange geschiedenis van

dividenduitkeringen vier jaar lang gestopt met het uitkeren van dividend, terwijl zijn aandelen tussen 2001 en 2002 daalden van iets boven de \$ 30 tot circa \$ 5. Banken en andere bedrijven hebben tijdens de wereldwijde kredietcrisis van 2008 ook hun dividend verlaagd.

Als belegger is het verstandig om de nadruk te leggen op het *totaalrendement*. Als u vastbesloten bent om ongeacht de marktomstandigheden te beleggen in dividenduitkerende bedrijven, zou u dit geld kunnen kosten. Het is wellicht gunstiger voor u om te diversifiëren en te beleggen in effecten die passen in een overkoepelende, samenhangende strategie. Denk eraan dat het hoogste totaalrendement na aftrek van belasting het doel zou moeten zijn, ongeacht waar dit vandaan komt.

Er is niets inhoudelijk mis met dividenden. Maar het is verstandig om u zich niet alleen daarop te richten.

Hierna bespreken we een andere optie voor beleggers die een gedeelte van hun vermogen in aandelen beleggen.

Eigenkweek-dividenden

Wij noemen het op selectieve wijze verkopen van aandelen voor inkomsten uit "selectieve aandelenverkoop". Het kan u helpen om een goed gespreide portefeuille te behouden die aansluit op uw doelstellingen op korte en lange termijn. Dit heeft als aanvullend voordeel dat het een flexibele manier is om cashflows te genereren.

Wanneer u bijvoorbeeld een portefeuille hebt met een waarde van € 500.000 en u jaarlijks € 20.000 onttrekt in de vorm van maandelijkse uitkeringen van grofweg € 1.667, is het een goed idee om altijd twee keer zoveel contanten in uw portefeuille te houden. Zo dwingt u zich er als het ware toe om elke maand een specifiek aantal aandelen te verkopen en kunt u op tactische gronden besluiten welke posities u verkoopt en wanneer. Maar het is verstandig om altijd goed na te denken over hoeveel geld uw wilt opnemen, en eventuele opnames een of twee maanden van te voren te plannen.

Over het algemeen is het mogelijk om door aandelen te verkopen meer uit uw portefeuille te krijgen, uiteraard wanneer dit op verstandige wijze gebeurt. Dit betekent dat het mogelijk is om, als het overeenkomt met uw doelstellingen, behoeften en risicotolerantie, meer van uw vermogen in een beleggingscategorie te beleggen die meer kans op een hoger langetermijnrendement biedt.

Bij het nastreven van totaalrendement, kunt u zelfs enkele dividenduitkerende aandelen aanhouden om extra contanten toe te voegen.

Dit besluit dient echter te zijn gebaseerd op de vraag of u denkt dat de betreffende aandelen vanuit het oogpunt van totaalrendement geschikt zijn voor uw portefeuille; u bent er niet alleen vanwege het dividend aan gebonden.

Hoe kan Fisher u van dienst zijn?

Fisher Investments Nederland is de handelsnaam die gebruikt wordt door de Nederlandse vestiging van Fisher Investments Luxembourg, die ook handelt onder de naam Fisher Investments Europe. Fisher Investments Europe besteedt sommige aspecten van het dagelijkse beleggingsadvies, van het portefeuillebeheer en van de transacties uit aan haar dochterondernemingen. De dagelijkse besluitvorming binnen de portefeuillestrategieën wordt uitgevoerd door Fisher Investments, dat al sinds 1979 actief is op het gebied van discretionair vermogensbeheer.

Planning

Fisher Investments Europe kan helpen bij het bepalen van een geschikte portefeuillestrategie op basis van uw doelstellingen, beleggingshorizon, kasstroombehoeften, risicotolerantie en andere persoonlijke omstandigheden die u inmiddels hebt vastgesteld. De aanbevolen portefeuillestrategie waarbij u zich goed voelt, zou bij elke beleggingsbeslissing de leidraad moeten zijn. De markt is niet intuïtief; het is zelfs zo dat wat goed voelt, verkeerd kan zijn en wat niet goed voelt, juist kan zijn. Daarom is het zo belangrijk om een strategie te hebben.

Portefeuillebeheer

Het beleggingsproces wordt beheerd door het Investment Policy Committee (IPC) van Fisher Investments, een groep die samen meer dan 150 jaar ervaring in de sector heeft. Ondersteund door duizenden manuren per week van de onderzoeksafdeling van Fisher Investments, filtert het IPC de ruis uit de markt en geeft het richting aan de strategieën van cliënten aan de hand van een gedisciplineerde beleggingsfilosofie.

Het IPC wordt mede geleid door Ken Fisher, die vier *New York Times* bestsellers over finance-gerelateerde onderwerpen heeft geschreven en gedurende meer dan 30 jaar de column "Portfolio Strategy" in *Forbes magazine* schreef.

Dienstverlening

Fisher Investments Europe biedt een niveau van dienstverlening dat volgens ons maar weinig voorkomt in de wereld van financieel beheer. De doelstelling van Fisher Investments Europe is om u te helpen bij het bereiken van uw doelen, u uitleg te geven over het beheer van uw portefeuille en ervoor te zorgen dat u zich daarin kunt vinden. Een groot deel hiervan is u eraan te herinneren wat uw strategie inhoudt en u erbij te helpen om hier niet van af te wijken.

Bij beleggen komen emoties kijken en Fisher Investments Europe streeft ernaar haar cliënten te allen tijde gedisciplineerd te houden, of de markt nu stijgt of daalt. Elke client van Fisher Investments Europe krijgt een persoonlijke contactpersoon toegewezen, ook wel een Investment Counsellor genoemd. De drie belangrijkste taken van een Investment Counsellor zijn:

- U helpen begrijpen wat er met uw portefeuille gebeurt en waarom
- Uw beleggingsdoelen en andere omstandigheden regelmatig doorlichten
- Uw helpen uw dagelijkse behoeften snel en vlot af te handelen

Clëntencommunicatie

- **Informatie op aanvraag:** uw Fisher Investments Europe Investment Counsellor zal regelmatig uw portefeuille en beleggingsdoelstellingen evalueren en u op de hoogte houden van strategieën en actuele analyses.
- **Driemaandelijke marktanalyses:** kwartaalrapporten waarin de inzichten van het IPC van Fisher Investments worden uiteengezet, en de recente gerealiseerde prestaties, de omstandigheden op de markten en in de bredere economie, de marktvooruitzichten en andere relevante onderwerpen aan bod komen.
- **Kwartaalverslagen:** door Fisher Investments Europe opgestelde financiële overzichten en portefeuilleanalyses van uw posities.
- **Fisher Client Forums:** hooggeplaatste werknemers van Fisher Investments en haar dochterondernemingen bieden cliënten in deze forums de nieuwste informatie over de internationale marktvooruitzichten van het bedrijf, actuele gebeurtenissen die invloed uitoefenen op de financiële markten en uitleg van de huidige portefeuillestrategie.
- **Rondetafelgesprekken over beleggen:** deze kleinschalige, diepgaande discussiebijeenkomsten worden gedurende het hele jaar gehouden en bieden u de mogelijkheid om inzicht en advies te krijgen van hooggeplaatste werknemers van Fisher Investments en haar dochterondernemingen.
- **Actuele ontwikkelingen op de kapitaalmarkten:** halfjaarlijkse video's waarin het IPC van Fisher Investments zijn actuele visie op de markt en de economie bespreekt.

Fisher Investments Nederland kan u helpen bij het opbouwen van een financiële toekomst die meer zekerheid biedt.

Uw persoonlijke beleggingsdoelstellingen hebben bij Fisher Investments Nederland de hoogste prioriteit. U kunt van ons een wereldwijd erkende beleggingsexpertise van institutioneel niveau verwachten, evenals uitgebreide hulpmiddelen om aan uw unieke behoeften te voldoen.

Als u over € 350.000 of meer aan belegbaar vermogen beschikt en meer wilt weten over wat Fisher Investments Nederland u kan bieden, neem dan contact met ons op via 0800 023 3825.

Beleggen op de beurs brengt een risico van verlies met zich mee en er is geen garantie dat het belegde kapitaal geheel of gedeeltelijk terugbetaald zal worden. Rendementen uit het verleden bieden geen garantie voor toekomstige rendementen en zijn daar geen betrouwbare indicatie van. De waarde en opbrengst van de beleggingen volgen de schommelingen van de wereldwijde aandelenmarkten en van de internationale wisselkoersen.

Vanaf het moment dat u cliënt bent, staat u bij ons centraal.

Het wereldwijde Fisher-concern ziet het als zijn taak beleggers zoals u te helpen hun financiële doelen voor de lange termijn te behalen en ervoor te zorgen dat u een aangenaam leven leidt tijdens uw pensioen.

Uw belangen staan centraal in onze vergoedingsstructuur

In onze transparante vergoedingsstructuur worden onze beloningen direct aan uw succes gekoppeld. We berekenen een laag tarief gebaseerd op het vermogen dat we voor u beheren. We verdienen niet op transactieprovisies of door een commissie op de verkoop van beleggingsproducten op te strijken: een veelvoorkomende belangenverstrengeling in de rest van de financiële sector.

Een benadering die u als gegoten zit

We stellen een gepersonaliseerde portefeuille samen die naadloos op uw unieke omstandigheden aansluit: uw financiële doelstellingen, behoeften, wensen, gezondheid, familie en levensstijl. En we zullen regelmatig met u om de tafel gaan zitten om inzicht te krijgen in de veranderingen in uw leven of in uw financiële situatie die van invloed kunnen zijn op uw beleggingsplan.

Ongeëvenaarde service

Uw persoonlijke Investment Counsellor is er om u te helpen, niet om aan u te verkopen. Uw Investment Counsellor heeft een overzicht van en inzicht in uw financiële doelen en helpt u om uw financiële doelen te bereiken. Hij of zij zal u bellen om er zeker van te zijn dat u begrijpt welke wijzigingen we aanbrengen in uw portefeuille en waarom. Dankzij ons educatief materiaal kunt u uitdagende en vaak onvoorspelbare situaties op de markten beter leren begrijpen.

Beleggingservaring

We werken er al sinds 1979 hard aan om de dienstverlening van de financiële sector aan beleggers te verbeteren. Dankzij die expertise kunnen we tegenwoordig ruim 135.000 cliënten van over de hele wereld helpen hun doelstellingen voor de lange termijn te behalen.* Met onze oprichter Ken Fisher aan het roer heeft ons Investment Policy Committee – de belangrijkste besluitvormers voor uw portefeuille – in totaal ruim 150 jaar ervaring in de sector. Daarnaast staat Fisher Investments al zeven jaar op rij - de laatste keer was in 2020 - in de Top 300 van de Financial Times van in de VS geregistreerde beleggingsadviseurs (Registered Investment Advisers). De jaarlijkse FT 300-lijst, die tevens in 2020 voor de zevende keer is verschenen, heeft ten doel de beste gewaardeerde beleggingsadviseurs in de VS te erkennen.**

*Per 31-06-2023. Omvat Fisher Investments en haar dochterondernemingen.

**De FT Top 300 2014-2020 van geregistreerde beleggingsadviseurs (RIA's) is een lijst die tussen 2014 en 2020 onafhankelijk door de Financial Times werd opgesteld (juli 2020). De ranglijst is gebaseerd op bij geregistreerde beleggingsadviseurs opgevraagde informatie, door toezichthouders bekendgemaakte gegevens en onafhankelijk onderzoek door FT. Aan de hand hiervan beoordeelt FT de prestaties van elk bedrijf op zes criteria: vermogen onder beheer, vermogensgroei, naleving van verplichtingen, levensduur, accreditaties en toegankelijkheid. Noch de geregistreerde beleggingsadviseurs, noch hun medewerkers betalen een vergoeding aan de Financial Times om in de top 300 te worden opgenomen. Deze ranglijst werd na 2020 stopgezet.

De inhoud van deze leidraad mag niet worden opgevat als belastingadvies. Neem contact op met uw belastingadviseur.

Toelichting

FISHER INVESTMENTS NEDERLAND®

Onderdeel van Fisher Investments Luxembourg, Sàrl

Hoofdkantoor van Fisher Investments Luxembourg, Sàrl:
K2 Building, Forte 1,
2a rue Albert Borschette, Troisième étage,
L-1246 Luxembourg.

0800 023 3825

www.fisherinvestments.nl